

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedientja v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznikov, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 179.

V Ljubljani, v torek 7. avgusta 1894.

Letnik XXII.

Prvi češko-slovanski katoliški shod.

Brno, dne 3. avgusta.

Jako slovesno se je završil znameniti shod. Nad 140 brzojavnih in pismenih pozdravov je zopet došlo. Ker je nedostajalo časa, se niti imena vseh niso prebrala. Posebno se je povzdignil zadnji shod s tem, ker mu je bil navzoč mil. knez-nadškof olomuški, katerega je predsednik najspoštliveje pozdravil. Došla je tudi brzojavka kraljičinograškega škofa preč. Brynnycha: „Ker se ne morem osebno udeležiti katoliškega shoda, sem vsaj z duhom pričujoč in prosim Boga, naj bi s svojim blagoslovom spremljal vsa dela in podjetja češko-slovanskih katoličanov.“ Shod je pozdravil tudi mil. madridski nadškof: „Madridski nadškof s Španjskega želi shodu čeških katoličanov sreče iz celega srca.“ Koroško slovensko katoliško politično društvo je tudi pozdravilo shod: „Slovenci iz tužnega Korotana kličejo vsem na prvem češko-slovanskem katoliškem shodu v Brnu zbranim udeležencem srčno slavo in na zdar.“ Z navdušenjem so bili vsprejeti vsi ti pozdravi, katere je bral gimnazijski profesor Vlk. — Mej pozdravljalci je nastopil tudi Hlušek, kmetič iz ogerškega Gradišča, ki je s posebno odločnostjo zavračal napade „Lidovih Novin“.

Prvi govornik župnik Stojan, neutrudni bojevalec za katoliške resnice, je govoril o važnosti katoliškega društvenega življenja. Nasprotniki hočejo, naj bi katoliška cerkev ne nastopala v javnost, toda ona mora v življenje; sedaj se to kaj primerno godi pri društvih. Katoličane, ki ustanavljajo društva, bodo sicer vedno zasramovali protivniki, a to nič ne dene. Po društvih se bodo ljudje zopet vrnili k Bogu. Društva so sredstva, da posamniki ne zaidejo; drug družega podpira in mu daje npravnih sil.

V društvih se vzgajajo novi bojevalci. — Sveti Pavel bi bil v naših časih gotovo agitator katoliških političnih društev. Katoliško mišljenje se mora kazati tudi na zunaj. Vzlasti tisti, ki zastopajo katoliško ljudstvo, morajo biti v celem svojem življenju res katoličani. Ob neklih volitvah na Hani je dejal kandidat: „Jaz nimam sicer radežih hlač, toda imam radeže srce!“ In hanaški kmetič mu je odgovoril: „Kdor hoče nas zastopati, mora biti tudi po svoji zunajnosti naš; tudi nositi se mora po hanaški.“ Te besede so tudi za nas lep nauk.

Na Moravi se je ustanovilo apostolstvo sv. Cirila in Metoda, ki je posebno važno za naš čas. Kanoniku dr. Karlachu so rekli sveti oče pri zasebni avdienci: „Slovanom je namenjena še velika naloga v katoliški cerkvi.“ V to pa mnogo lahko pomaga apostolstvo sv. Cirila in Metoda, če se mej vsemi katoliškimi Slovani razširi. Saj mora biti naše čase vsak apostol; seveda mora začeti najprej pri samem sebi.

V nekem zastopu so vsprejeli škodljiv zakon z malo večino. Rodoljubi so jokali in jeden izmed njih je rekel: „Če bi bili bolj delali, bi se sedaj ne jokali.“ — Delajmo tedaj vzlasti po katoliških društvih, da nam potem ne bo vzroka jokati.

Drugi govornik grof Ferdinand Chotek je govoril o Slovanstvu in katoliški veri. Razvijal je misel, da more biti srečen razvoj Slovanstva le v katoliški

cerkvi, v idejah, po katerih sta sv. Ciril in Metod preobrazila slovanski svet. Moč Slovanstva se bo tedaj pokazala, ko bo imelo jednega pastirja — rimskega papeža. Končal je svoj lep govor z besedami K. Havlička v pesmi sv. Janezu Nepomuku: „Drž nad nami močno roko, — by nam Buh dal, co dal Tobě, — by náš jazyk neznhil v hrobě.“ („Drži nad nami močno roko, da bi nam Bog dal, kar je dal Tebi, da bi naš jezik v grobu ne zgnil.“)

Tretji govornik, č. g. dr. Horský iz Prage, najodličnejši organizovalec katoliških delavcev čeških, je razpravljal o liberalizmu, socializmu in anarhizmu. Evropa se bo potopila v svoji vlastni krvi, ako pojde tako dalje. Za vse bolečine našega časa se svetuje samo jedno zdravilo: „Die Flinte schiesst, der Säbel haut.“ To je napačno. Za jednim obglavljenim anarhistom nastopi drugi. Zguba časa je uničevati s silo anarhizem. Anarhizem ni korenina, marveč sad na drevesu, kateri ostane, če prav sad siloma trgaš raz njega. Korenina je ateizem, drevo je liberalizem, cvet je socialna demokracija, sad je anarhija. Vzroki ateizmu so iskati v liberalnih načelih. Liberalizem ne priznava oblasti, vsled tega vztraja goli materijalizem; katoliški cerkvi pristigava pravice; nji ne da svobode. Sicer pa pri vsi svobodi, s katero se hvalisa, vsak lahko glada umrje, če se noče posebno truditi. Ta svoboda je rodila samo boj, v katerem zmaga močnejši. To vidimo v kapitalizmu. — Leta 1864 je zaklical v Londonu Marks: „Proletarijci vseh dežel, združite se!“ Tedaj se je začela socialna demokracija, ki stoji na ravno tistih temeljih, kakor liberalizem. Ateistična je. Vera je zasebna stvar, tako kličejo, a pri tem javno priznavajo, da so proti vsakršni veri. Polastiti se hoče vsega in ne pripoznava nobenega gospoda, sklepajoč popolnoma pravilno tako-le: „Ako nimam nobenega gospodarja v nebesih, ga tem bolj nočem imeti na zemlji.“

Socialisti pišejo in trdijo, da bodo v svoji državi delali le po 1 uro 22 minut na dan, anarhisti pa nočejo delati prav nič, marveč hočejo samo živeti. — Boj zoper anarhizem se mora začeti pri korenini; bitti mora najprej boj proti ateizmu; družba se mora zopet povrniti k Bogu.

Organizacija delodajalcev in delavcev je potrebna. Na Češkem imamo že 142 kat. delavskih društev; toda to ne zadostuje. Naj nam le očitajo nasprotniki, da se katoličani v vse mešamo. Če se sedaj v vse mešajo že črevljarski vajenci, zakaj bi se ne smeli katoličanje, vzlasti duhovniki. Žepe odpiramo, odpirajmo tudi usta! Duhovniki smo pastirji ljudstva, ne najemniki.

Ta govor se je vsaj meni zdel mej vsemi naj-dovršenejši. Bog daj, da bi rodil obilnega sadu.

Resolucije, sklenjene v odsekih, so se brez spremembe vsprejele. Shod se je završil s tem, da je mil. knez-nadškof olomuški blagoslovil navzoče.

Zvečer je bil slavnostni banket po tistem običaju, kakor se sploh opravljajo banketi po širnem svetu. Navzoč je bil tudi mil. škof Bauer, ki je posebno toplo zahvalil arhivarja g. Brandla. Obligatnih in neobligatnih napitnic je bilo seveda dovolj. Vse je bilo veselo in prijateljsko. Ko se je uradni deli dokončal, so začeli peti Melan-

holične slovaške pesmi so se vrstile s hanaskimi, valaškimi, itd. Lepo delo so srečno dovršili, zakaj bi torej ne bili veseli? Gaz je pričeta, treba je le še dela. Akademski mladež — bogoslovci in visokošolci se sestanejo dne 8. t. m. na Velegradu. Pride jih brez dvojbe jako mnogo, mej njimi tudi več gimnazijskih in vseučilišnih profesorjev.

Mladina dobó tako še gorko navdušenje s katoliškega shoda v svoja srca in si je vtrdi na grobu sv. Metodija. Tam se je v obče začelo novo veselo gibanje, odkar so prišli jezuitje. Učitelji imajo letos že druge duhovne vaje; pride jih do 200, mej njimi več profesorjev. Dva šolska profesorja sta bila tudi poročevalca na kat. shodu. Poročilo o češkem slovanstvu je bilo izredno temeljito; iz njega se jasno videlo, kako globoko se je že zarilo materijalistično mišljenje mej češke pesnike in pisatelje. Iz posamnih odsekov omenjamo še poročilo o kat. vseučiliškem društvu „Arnošt z Pardubic“ v Pragi, ki ima nad 200 članov. Vodi je dr. Vondruška, kapelan pri svetem Galu. Zanimlje se zanje vzlasti grof Schönborn. Sedaj nameravajo postaviti zavod za češke akademike; denarja je že precej skupljenega v to svrhu.

Katoliško življenje se tedaj lepo razvija. Bruski shod je vsem posamnim smerem dal skupno, jedinstveno podlago. To je njegova največja važnost. Tako smemo upati, da sčasoma prodre katoliška ideja v vsem javnem življenju, tudi v politiki. Bogata, lepa češka domovina in njena dobro, nadarjeno, delavno ljudstvo zasluži boljših časov. Bog daj, da ji bodi 1. kat. shod hkrati pričetek nove boljše dobe!

Volilna reforma.

IV.

V vseh evropskih državah, izven Rusije, Turčije in Črnogore, je uvedeno ustavno vladarstvo, a skoraj povsod je ustava ukrojeno po liberalni šabloni. Brez dvoma ima ustavna državna oblika ali vladarstvo precej resnice za podlago in zdravega jedra. Ako se ustava povsod in vedno pravično tolmači in lojalno izvaja, donaja državljanom mnogo koristi. Po ustavi je postavodajalna oblast razdeljena med tri faktorje: med poslance, katere ljudstvo voli neposredno ali posredno, gospodsko zbornico ali senat in med vladarja. Poslance volijo davkoplačevalci po svoji volji, ako se ne dajo premočiti po raznih agitacijah. V gospodski zbornici sedé možje, ki imajo veljavo po svojem rojstvu, posestvu in dostojanstvu, ali pa so si pridobili zasluge za državo kot učenjaki, generali, tovarnarji itd. Ti so ali morali bi biti resni in trezni možje, udani vladarju in državi; o njih se mora zahtevati, da nepristransko presojuje vse načrte zakonov ter zavračajo ali preminjajo po potrebi od zbornice poslancev sklenjene zakone za državo. Vladar, v republikah predsednik mora imei prosto, zadnjo besedo. To bi bil pravi konstitucionalizem, vladarstvo po ustavi. Toda skoraj povsod v Evropi so liberalne stranke na krmilu ter izvršujejo ustavo po svojih načelih, vrejajo javno življenje na svojo korist, napeljujejo vodo na svoj mlin.

V moderni državi večkrat sila odločuje in ne pravica; to je pokazal železni Bismark, dokler je sijala njegova zvezda na evropskem nebu. In z železno silo so liberalni mogotci vtikali posamezne

2/4 h 2

narode v obleko po tujem kroju. Tako so pri nas v Avstriji dolgo gradili nemški most do Adrije na podlagi slovanski, Nemec je Italijanu sezal v roke čez glave slovenske, ker si je nemški liberallec tako tolmačil narodno svobodo po načelu: „Gewalt geht vor Recht.“ In to ne samo v narodnem oziru. Na širokih plečih kmetiškega in delavskega stanu sloni fizična in moralna moč države. Tu je še zdravo jedro, vir obrambe državam, katere so oborožene od pete do vrha. Toda ravno delavski stanovi imajo razmerno najmanj pravic, ker se ne dajo slepo voditi od liberalnih osrečevalcev; skupina kmetiških volilcev je dobila pičlo število poslancev, dočim so imela mesta in trgi, koder so bili liberalci gotovi zmage, milost v očeh političnih zemljemercev, ki so merili in odločevali volilne okraje. Tako so v pokrajinah s slovanskim in nemškim prebivalstvom tako urežavali volilne okraje, kakor je ugajalo liberalnim matadorjem. Vzglede imamo na bližnjem Koroškem.

Vso to svojo „žolnirsko“ umetnost in zvrtost so opravičevali s tem, da mora mestna in trška inteligenca imeti prednost in večje politične pravice. Pomilovanja vredna taka inteligenca, ki potrebuje predpravil v ustavi, da se ne zgubi med „neotesanimi kmeti“. Drzujemo se trditi, da je večkrat na deželi več inteligenca, kakor v marsikaterem mestu, kjer razna sodrga išče zavetja v podzemeljskih kletih in beznicah. △

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. avgusta.

Mladočehi. Listi se sedaj pečajo z Mladočehi, odkar je očitno, da v tej stranki nekaj vre. „Hlas Naroda“ razpravlja o tem, so li Mladočehi sposobni s kako stranko se združiti, da uresničijo le del češkega programa. Brez zaveznikov ne opravijo ničesa, to je priznal sam Mladočeh Spindler. „Hlas Naroda“ pravi, da bi levičarji bili pač pripravljeni, zvezati se z Mladočehi, pa le s pogoji, v katere Čehi ne morejo privoliti. Mladočehi pa niso ničesa storili, da bi dosegli zvezo s kakimi ugodnejšimi pogoji. S konservativci se ne morejo Mladočehi zvezati, dokler ne nastopijo pota, po katerem so hodili Staročehi. Poljaki nočejo nobene zveze z Mladočehi, pa tudi Rusini se ne marajo z njimi združiti. Pri tacih razmerah Mladočehi ne morejo ničesa doseči, ker ni jim moč dobiti zaveznikov.

Poljski obrtni shod. V Lvovu se snide poljski obrtni shod, da se posvetuje ob osnovi posebnih obrtnih zbornic in nekaterih drugih potrebnih spremembah obrtnega reda. Na ta shod sta pa baje mislila priti Schneider in dr. Lueger z Dunaja. To je močno prestrašilo ves Izrael. Galicija je sedaj obljubljena dežela židov. Kaj bi bilo, ko bi se zanesel tja nevaren protisemitizem. Tla bi bila najboljša zanj, ter nikjer bolje ne poznajo dela židovskega kakor v Galiciji. Prebivalstvo se še dosedaj ni organizovalo za odpor. Da se to ne zgodi, se seveda napeli židje vse sile, da preprečijo prihod omenjenih dveh protisemitov na galiski obrtni shod. Pridobili so poljske poslance, ki so v koaliciji, da se noben tega shoda ne udeleži, ako pridejo nanj dunajski protisemitje. Tako se je menda odvrnila protisemitska nevarnost od Galicije.

Rumuni in Mažari. Govorilo in pisalo se je, da Mažari mislijo začeti lepo postopati proti Rumunom, ker s silo ničesa ne dosežejo. Kakor se pa sedaj vidi, Mažari ne morejo odreči se svojemu nasilstvu. V Mosnici hočejo osnovati otroški vrtec s pomočjo vlade, v katerem bi potujčevali rumunske deco. V tem vrtcu se bode le mažarski govorilo. Pred tem vrtcem je prebivalstvo svaril z lece tamošnji župnik. Državno pravdnštvo v Aradu je pa zaradi tega začelo proti njemu preiskavo, da je hujskal proti državi in mažarski narodnosti. Mažari bodo torej še vedno s silo skušali uničiti druge narodnosti. Od liberalne ogerske vlade pač Nemažari nimajo pričakovati nobene pravičnosti. Razmere se na Ogorskem še le premene, ko dogospodari liberalizem in pride na krmilo kaka poštena katoliška stranka. Nadejamo se, da ne bode dolgo, da se to zgodi.

Srbija. Kjer vlada v državi nered in ni nobene stalnosti, ondi kaj rado dobro vspevajo razne sleparije ali pa roparstvo. To vidimo v Srbiji, Italiji in Franciji. V Srbiji roparji gospodarijo po celih pokrajinah in imajo zveze s političnimi strankami, v Italiji so na dnevnem redu goljufije in javna varnost je pa jako slaba, in kako je v Franciji, o tem

je nas poučila panamska aféra. Te dni so trije trgovci v Jagodini dobili pretilna pisma, da se naj odkupijo, če ne jih bodo oropali. Od jednega samega roparji zahtevajo 6000 cekinov. V Belemgradu so pa te dni obsodili na smrt roparskega vodje Milorada Jonovića, ki je bil dolgo let pravi strah prebivalstva. Njegov tovariš Čolić pa pride v 20letno ječo, ker je še le 19 let star. Dokazalo se je jima več umorov. V Srbiji je roparstvo ostalo še iz turških časov.

Novi srbski list. Riborčevi pristaši v Srbiji začeli so izdajati nov list, ki grozno napada vlado. Jedna poslednjih števil je bila konfiskovana, ker se v nji novi ministri označujejo za tatinsko druhalj. Ta list pač najbolj dokazuje, kako nenaravne so razmere v Srbiji.

Ruski vojni minister Vanovski je baje nevarno zbolel. Sedaj vodi vojno ministerstvo general Sofjanos. Najbrž vojni minister v kratkem odstopi.

Dansko. Po dvajsetletnem ministrovanju je dal ostavko danski ministerski predsednik Estrup. Že pomladi je bil obljubil, da odstopi in je zaradi tega velik del leve glasoval za budget, katerega je poprej večina zbornice osem let vladi odrekala. V novem ministerstvu, kateremu bode predsednik baron Reetz-Thott bode tudi več levičarjev. Z odstopom Estrupovim je definitivno končan velik ustavni boj na Danskem.

Delavci v Ameriki. Delavci so v severni Ameriki jako važen faktor tudi že v politiki. Pri prihodnih volitvah bodo najbrž delavci že igrali znatno ulogo. Priti utegne v zbornico nova stranka, katera bode precej premenila sedanji tok ameriške politike. Dosedaj sta v ameriškem kongresu le dve stranke, republikanci in demokratje, katerih pa nobena ni posebno naklonjena delavcem. Delavska stranka je vložila prošnjo do kongresa, v kateri je izražen, rekli bi, njen program. V tej prošnji zahtevajo delavci, da se osnujejo tovarne in farme, kje bi delavci brez dela dobili delo, da se ustavno prizna pravico do dela, da se odpravijo vsi obrestni papirji, da se podržavijo železnice in rudniki, da se da obdelavati vso rodovitno zemljo ljudem, ki jo hočejo obdelovati in da se spleh delavcem preskrbi delo.

Razgled po slovanskem svetu.

Deželna razstava v Levovu.

(X. izv. dop.)

Omenil sem že, da se pri nas v Galiciji trudimo z vsemi silami, da bi omikali kmeta. Iste se nauči v šoli čitati — in še tega le malo, kaj naj storimo potem s starejšimi možmi? Na vasi jim je treba osnovati kazino in jim dajati poljudnih časnikov. S tem odvrnemo ljudi od krčem in jih pridobimo za omiko in pravnost. Poljedelskih društev je že okolo tisoč; nekatera jako uspevajo, tako da imajo svoje prodajalnice in skupne blagajne, udom preskrbuje semena in poljedelsko orodje. Zato je postavljen na razstavi pavilon poljedelskih zadržug, na katerem se vidi, kakšen je tak kmečki kazino. To je obširno 184 kvadratnih metrov obsegajoče poslopje, sestavljeno v starogdanskem slogu in ima vežo in štiri izbe. V desni izbi je vaška prodajalnica. Prodajajo se tam vse stvari, katerih navadno kmet potrebuje: kava, sladkor, moka, riž, čevlji, kolomaz, kose, srpi, podkove itd. Druga velika sobana je namenjena društvenim shodom, v nji so mize s časniki, ki so sedaj večidel pokrite z ljudskimi izdelki: vezeno, predpasniki, podobami in pletenimi koški. V tretji sobi je čitalnica in ljudska kujižnica, v četrti gostilna. Ta zgradba naj vname naše ljudi, da si bodo takih sezidali, kjer jih še nimajo.

Nedaleč od tod je „hola maszyn“, kjer so razpostavljeni najrazličnejši stroji, ki se rabijo pri poljskem delu. To je orjaško poslopje, na 3348 kvadratnih metrih sezidano z železno konstrukcijo in krito s pločevino. Čehi so se sicer malo norčevali iz tega pavilona, češ, da ga brez Čehov niti bilo ne bi, vendar po krivici. Tudi Poljakov je mnogo, ki izdelujejo stroje, res da se pečajo s tem še le zadnjih dvajset let sem, a prej jim ni bilo možno. Zato je pač pri nas mnogo čeških firm, a odkar so se povzdignili Poljaki, vstrajno napredujejo, in sedaj je pri nas že več poljskih firm, nego čeških. Jeden fabrikant celo, Zieleniński, ima svoj lastni pavilon. Najlepše izdelke ima Poljak Cegielski, namreč pluge, grablje itd., zboljšane po lastnem zistemu. Urbanowski iz Przemysla je razstavil parne stroje, parne

sesalke, elevatorje, lokomobile itd. Radowski iz Krakova izdeluje posebno stružnice, katerih sestavo je zboljšal z lastnimi iznajdbami. Lipinski z Dauska ima to zaslugo, da je prvi pri nas začel izdelovati železnične vozove in stroje. Prej so dovažali vse železnične priprave samo z Dunaja in iz Prage, celo motvoz in papir. Menili so, da Poljaki kaj takega ne umejo, ne premorejo. Zaradi tega so imeli vodstvo pri nas bratje Čehi, kateri so delali v korist svoji domovini, a našo korist nalašč zanemarjali. A sedaj je drugače. Naši tovarnarji so pokazali, da umejo delo s stroji. Lipinski izdeluje vozove za državne železnice, in različne stroje, ki se rabijo pri kopanju nafte. Najrazličnejše izdelke pošilja vedno tudi v Srbijo in Rumunijo. Osnova je tovarno pred 9 leti z 10 delavci, danes pa dela v njegovi tovarni čes 300 ljudi. Naj pomnijo Čehi, da jim je bilo delo 200 let prosto, Poljaki pa so morali vsako reč pošiljati na Dunaj, da je dobila tam znamko!

Jedno celo stran poslopja zavzemajo državni železnični vozovi. Tu je direkcija razstavila predmete, izdelane v železničnih delavnicah v Levovu. (V časih so bile delavnice za Karol-Ludvikovo železnico na Dunaju). Vidimo, da je vse tako lepo in močno izdelano, kakor dunajsko. Največ je različnih vozov in lokomotiv. Celo stroj za žganje nafte mesto oglja je tu. Zraven so drobne železnine: umetne cevi in kroglice, ne zvarjene čez dolgost, peč za varjenje cevij s plinom, surovo železo, obdelano na pet načinov, dokler postane rabno, pile, različni kotli itd. — Tu je tudi model nove hiše v Levovu iz mavca, krasno delo, slika delavske naselbine v Saczu, hišice, vrtovi iz papirja itd. Palača krakovske direkcije je izdelana iz probkovih koščkov (kock), in vse je okrašeno z olepšavami, svetilnicami, stekli itd., in različno drobnjavo železniško. Poleg levovskih delarnic so železniške delarne tudi v Saczu in Stryju, a vse skup še ne zadostuje vsem potrebam v Galiciji.

Ks. Lukaczkiewicz.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. avgusta.

(Vedno stara pesem!) Pri Sv. Mihaelu poleg Šoštanja so posvetili 5. avg. lavantinski knezoškof štiri nove zvonove, katere je vliil ljubljanski livar Samassa. Pri obešanju zvonov pa se je prigodila velika nesreča. Ko so namreč manjši zvon vlekli v zvonik, odtrgala se mu je krona, vsled tega je padel na tla, razbil veliki zvon in ubil tesarskega mojstra. — O tem poroča sinočni „Narod“ ter — čujte — dostavlja: Radovedni smo, kaj poreče k takim „solidnim“ izdelkom tovarnarja Samasse naš „Slovenec“. Najbrž nič, saj je hvalo dolžan politiku Samassi. Svoj čas je slovenska duhovščina Samasso prisilila, da je opustil politično rogoviljenje, tega pa je že dolgo. Od tedaj so se razmere premenile. Samassa je še tisti, kakor pred leti, le duh, ki vlada okoli stolne cerkve, je postal drugačen. Dandanes so „Slovenčev“ in Samassa najboljši prijatelji. Da se prikupi „Slovenec“ in Andreju Kalanu, postavil se je Samassa na čelo agitaciji zoper slovenske napise v Ljubljani in za to požrtvovalnost že zasluži, da se mu kaj prizanese. Mi se čudimo pri tej „Narodovi“ opazki le jedni stvari, da namreč „Narod“ ne trdi naravnost: Vrednik „Slovenec“ je kriv nesreči, ki se je prigodila v St. Mihelu!! Glede stvari same omenimo, da nam ni znano, ali se je livar Samassa postavil na čelo agitacije zoper slovenske napise, ker se mi nismo udeleževali glede napisov agitacije ne za in ne proti, marveč smo se omejili le na načelno vprašanje. Ako se je livar Samassa, kakor „Narod“ trdi, postavil na čelo agitacije zoper slovenske napise, obsodimo to njegovo agitacijo ravno tako odločno in stvarno po istih načelih, kakor smo zavrnil „Narodovo“ agitacijo za samo slovenske napise v Ljubljani, in kakor smo ob svojem času javno grajali tvrdko livarja Samasse, ko smo zvedeli, da se ondi dela ob zapovedanih praznikih. — Sploh pa ponovimo, da smo odvisni jedino le od krščanskih načel, sicer pa popolnoma neodvisni, neodvisni zlasti od „Narodovih“ fraz in zavijanj, s katerimi nas tako radodarno obsiplje.

(Odkritja Matej Cigaletovega spomenika v Črnem Vrhu) udeleži se dne 26. t. m. „Pisateljsko društvo“ in več drugih društev, tako idrijska čitalnica, del. bralno društvo itd. Udeležba obeta biti pri tej slavnosti obilna, kar je vsekako umestno.

(Osebnosti.) Naučni minister je potrdil sklep dež. šol. sveta kranjskega, da po smrti gosp. Ivana

Tomšiča za ostalo dobo prevzame šolsko nadzorstvo v ljubljanski okolici g. Fr. Gerkman. — Dne 1. t. m. je bil načelnikom cestnega odbora za zatiški okraj izvoljen I. Kristan, c. kr. poštar pri Svetem Roku, in njega namestnikom I. Koučina, posestnik v Gorenjivasi.

(Socijalni kurz) Z Dunaja se nam piše: Udeležencev socijalnega kurza na Dunaju je nad 300. Vzlasti je veselo, da je tudi mnogo vseučilišnikov prišlo poslušat ta pouk.

(Deželni odbor kranjski) podelil je podobarju J. Jeršiču s Petkovec 150 gld. podpore za nadaljevanje študij v slikarstvu na dunajski akademiji.

(Blagoslovljene in odkrite nagrobne spomenike pok. učitelja Franceta Šmida) vršilo se je pretekli torek ob 9. uri na pokopališču v Žiréh kaj slovesno. V podružniški cerkvi na Dobračevi služil je č. g. duh. pomočnik Fr. Cegnar sveto mašo, osmero gg. učiteljev pa je oskrbovalo na koru slovesno petje kaj ubrano. Po sv. maši imel je nagrobni govor nadučitelj g. V. Ribnikar, na kar so se zapele ondu tri žalostinke. Te slovesnosti se je poleg obilega učiteljstva udeležilo tudi mnogo družega vernega ljudstva.

(V Malinah), semiške fare, umrla je, kakor se nam poroča, mati preč. g. župnika šentpeterskega, Ana Malenšek. Bila je vrla mati in žena, kakor se jih med ljudstvom vedno manj nahaja. Stara 76 let je hodila še preteklo zimo vsako nedeljo k sveti maši dve uri daleč k farni cerkvi. Bolehala je več časa in značilno za njo je, da je v bolezni nekako nevoljno dejala: Čemu treba kupovati zdravil. Jaz sem stara dovolj in čas je, da me Bog k sebi vzame. Priporočamo znancem v molitev in spomin blago ženo! Naj v miru počiva!

(C. kr. okrajni svet Logaški.) Pri letošnji učiteljski konferenci vršivši se dne 30. m. m. v Idriji, bila sta v napominani okrajni šolski svet voljena kot člana za dobo 6 let. M. Repič, nadučitelj na Uneu in V. Ribnikar, nadučitelj v Dol. Logatecu.

(S šenturiske gore) 6. avg.: Ker priporočajo spod profesor Hubad močvirsko osladje (Spiraea Ulmaria L.), kot pripomoček razkužiti naše reke in potoke in v njih zopet zarediti rake, naj omenim, da je imenovana rastlina že sama okužena. Naselila se je na njene liste glivica Triphragmium Ulmariae (Schum.) Link v obeh oblikah, Uredo in Telentospored. Že pred štirimi leti sem dobil to rastlino okuženo in sicer ob potoku Pšata pri Smartnem in prošli mesec celo na šenturški gori. Zapazil sem pa na njenih listih še dvojne družih glivic, namreč: Oidium erysiphoides Fries in Plasmopara nivea slično. Ako je močvirsko osladje zaisto dober pripomoček razkužiti vode, bo treba, predno se poklada v šopkih v nje, dobro paziti, ali ni že samo okuženo od raznih glivic, ker samo bolno bi le še bolj okužilo vodo.

(Na graškem vseučilišču) je bilo od 23ega do 31. julija premoviranih 14 juristov in 14 medicincev.

(200letnica samostojne duhovnije) namerava se obhajati dne 29. septembra (sv. Mihaela dan) letos v Ro v t a h nad Logatecem. Tem povodom postavi se v spomin tudi primerno zidano znamenje.

(Nesreča.) S Planine na Vipavskem, dne 6. avgusta. Pred dobrim tednom pasla je osemletna učenka Matilda Kobal domačo živino. Govedo se je zbedlo in nesreča je hotela, da je ono živinče se zapodilo proti pastarici in jej z rogom zavdalo hudo in globoko rano ravno pod očesom. Ubogo dekletce ki jo bilo prav mirno in pridno, trpelo je silne bolečine. Odpeljali so jo v bolnišnico v Trst, kjer so ji vzeli oko venkaj, ker bi bilo sicer tudi drugo oko v nevarnosti.

(Pri mejnarodni kolesarski dirki) na Bledu minolo nedeljo je zmagal H. Pichler iz Gradca, za njim so bili Veres iz Gradca, Bohinec, Benvenuti. Pri glavni dirki je zmagal Benvenuti, drugi Bohinec, Pichler se je zvrnil.

(Česki gostje v Ljubljani.) V soboto popoldne ob 5. uri pripeljalo se je v Ljubljano 42 čeških gostov (24 gospodov in 18 dam) ki so se podali zatem 5. avg. v jutro na čitalnično in Sokolovo vstanovno slavnost v Postojino. Tem povodom bil je na vrtu pri „Zvezdi“ prirejen njim na čast v soboto zabaven večer, pri katerem sta kaj vrlo sodelovali pevski društvi „Ljubljana“ in „Slavec“.

(Promet) na državnih železnica je bil minolo nedeljo jako živahen. Samo v Skofjo Loko se je k otvorjenju električne razsvitljave odpeljalo nad 1200 oseb. — Meseca julija je bilo v ljubljanskih gostilnah 1831 tujcev.

(Utonil) je dne 4. t. m. šestletni sin vdove Marije Milharčič iz Matenjevsi na Notranjskem. Mati je šla na polje, slaboumai otrok je zalezal v jark, kjer ga je mati zvečer našla mrtvega.

(Postavno določena dninarina za delavce bolniškim zavarovalnicam podvržene.) S 1. sept. 1894 stopi za ljubljansko mesto v smislu § 7. zakon z dne 30. marca 1888 (drž. zak. št. 33) v veljavo za gori imenovane delavce naslednja dninarina in sicer: Za mlade (moške) pom. delavce po 40 kr., za podrejene delavce (obrtne dninarje) po 80 kr., pomočniki in tovarniški delavci po 1 gld., predelavci (upravitelji, poslovodje, risarji, knjigovodje, koncipijenti i. dr.) po 1 gld. 50 kr. — Ženske: mlade pom. delavke po 30 kr., odrasle delavke po 50 kr. Ta določila ostanejo v veljavi, dokler jih oblast ne spremeni.

(Izpod sv. Gore,) 4. avgusta. Kakor vsako leto, tako se je tudi letos obhajala pobožnost sv. odpustkov. Porcijunkule v obeh samostanih sv. Frančiška v Gorici, v sv. Križu in tudi na sv. Gori, ki je spadala do cesarja Jožefa II. ali do zatrtja samostana in svetišča Matere Božje 1786. leta k redu očetov svetega Frančiška. Ker se ni vedelo prav za gotovo, so li še veljavni sveti odpustki po izgonu Frančiškanov iz svete Gore pri istem svetišču prikazanja Matere Božje (1539. leta), so na prošnjo našega prevzvišenega knezonadškofa sedanji sveti oče papež Leon XIII. potrdili vnovič 1884. leta iste odpustke in vse stare privilegije, dane od prejšnjih papežev istemu svetišču. Vsako leto pride vse polno božjepotnikov po svete odpustke k onemu svetišču, kjer se duša tako lahko vzdiguje k nebesom radi sv. kraja, posvečenega stopinjam in prikazanju Matere Božje, pa tudi gledé krasnega razgleda po Alpah in tržaškem zalivu. Zvečer dne 1. avgusta bilo je 11 spovednikov, v jutro 2. avgusta pa so došli še trije iz oddaljenih hribov, tako da jih je bilo vseh skupaj 14. Pa tudi pobožnega ljudstva je bila natlačena cerkev. Pridige so bile štiri. Zvečer o večernicah jedna, na Porcijunkulo v jutro dve in sklepna popoldne ob 2. uri. Namesto msgr. L. Rutarja, ki leži pri usmiljenih bratih nevarno bolan na srčni vodenici in obistih, vodi začasno svetišče pater Gabrijel iz tovarištva Jezusovega in od časa do časa dohaja msgr. Košuta, dekan stolne cerkve. Akoravno je bilo dovolj spovednikov, ki so došli daleč od 5 do 9 ur, vendar smo vsi zelo pogrešali neutrudljivega gori omenjenega bolnega vodje v svoji sredi, namreč velezaslužnega L. Rutarja. Ko sem ga gredé raz sv. Gore dne 3. t. m. obiskal v bolnišnici, me je povpraševal vključ hudim bolečinam sklonjen na mehko klop, kako se je opravila pobožnost Porcijunkule na sveti Gori. Vse ga je zanimalo zvedeti, kar kaže, kako mu je na srečo čast božja in izveličanje duš — romarjev! S solznimi očmi pa udan v božjo voljo sva se poslovila jeden od družega. Ravno dne 5. avgusta t. l. bo imel 73 let in zato je zdravljenje še težje. Po mojem nemerodajnem mnenju je pomagala k bolezni tudi njegova neumorna delavnost v spovednici in še drugi opravi na zunaj. Od leta 1871 je vodja svetišču, ki je neposredno odvisno od knezonadškofa goriškega, in „če bi vsi molčali o njegovi neumorni delavnosti, bi govorilo kamenje“, je rekla svoje dni visoka oseba o njem; kajti v skrbi za popravo ceste navzgor in za novi kos ceste, katero je nedavno dovršil, je bil on neprekosljiv in nedosegljiv, tako da njegov naslednik bo imel v tem oziru le malo skrb, namreč cesto v sedanjem dobrem stanu ohraniti.

(Ponesrečenec.) Z Goriškega: Pod cesto Prevalom videli so romarji gredóč s sv. Gore nekega ponesrečenega človeka, ki je v noči med 2. do 3. t. m. šel iz Solkana domu v Grgarje, pa je padel tako nesrečno čez strmo skalovje, da je ves pobit mrtev obležal. Rodom je iz Dola občine Grgarje, star okoli 50 let, občinski pismonoša grgarski, ki je zapustil vdovo z osmimi nepreskrbljenimi otroci. Posebno čudno pri njegovi rodbini je pa to, da so pred leti ubili jednega njegovega brata v Grgarju, drugega, ki je bil sluga okrajnega glavarja barona Rechbacha, je ubil neki Lah pri vodnjaku na Travniku v Gorici s steklenico vode, udarši ga v sence, in k vsemu temu nedavno, letos namreč, je tudi še njegovemu jedinemu bratu na domu odrezala žitna mlatilnica tri prte na levi roki! Bog nas varuj nesreče in nagle neprevidene smrti!

(Strela) je dne 4. t. m. zjutraj ob 7. uri ubila 26letnega Antona Intiharja iz Skrabč pri Logatecu, ko je vedril pod smreko. Tudi oba vprežena vola je strela usmrtila.

(Zidarska in kamnoseška dela) za novo dvozrazredno ljudsko šolo na ljubljanskem barji so znova razpisana. Dotični oferti vložiti so s 5% vadijem v gotovini ali vrednostnih papirjih do 20. avgusta letos pri c. kr. mestnem šolskem svetu v Ljubljani. Načrti in proračuni leže pri mestnem stavbinskem uradu vsakteremu na vpogled.

Društva.

(Drugi shod slovenskega katoliškega delavskega društva v Ljubljani) vršil se je v nedeljo ob 6. uri v prostorih katoliške družbe. Dvorana je bila polna vrlih delavcev. Profesor dr. Janežič je pričel vrsto govorov o razmerju mej cerkvijo in državo. Pojasnoval je v poljudni besedi, kaj je cerkev, kaj država, nju namen, pomen, sredstva itd. ter poudarjal, da sta cerkev in država popolno ločeni, samostojni družbi, vsaka s svojim posebnim namenom, ki pa je obojen potreben človeku v dosego njegovega naravnega in nadnaravnega namena. Zato pa se ne smeta nikdar ločiti in zaradi tega so krivi nauki liberalcev in socijalnih demokratov, ki v ločitvi cerkve od države iščejo sreče za človeštvo. — Vrednik A. Kalan vspodbujal je delavce za novo društvo, pojasnjujoč z raznimi resnimi in šaljivimi vzgledi iz življenja prelep namen delavskega društva, v katerem naj se delavci poučujejo, da napredujejo v potrebnem znanju, kjer naj se po trudapolnem dnevu pošteno veselijo in kjer naj tudi za čas bolezni ali starosti najdejo pomoč. — Kolikor več delavcev, kolikor več podpornih udov se bo zbralo okolu delavskega društva, tem lepši bodo društveni uspehi. Zato pa naj delavci in vsi, ki delavce ljubijo, delajo na to, da se teden za tednom množi število udov delavskega društva. — Isti večer pristopilo je zopet 20 članov k novemu društvu. Predsednik društva g. Trtnik naznanil je, da se prihodnji teden nadaljujejo pevske vaje in prično predavanja, za katera so dosedaj obljubili skrbeti gg. dr. Krek, Plečnik, dr. Janežič, dr. Gregorič, dr. Šušteršič, dr. Furlan, dr. Žitnik, V. Eržen, M. Bulovec, Alf. Levičnik. — Vnemajoč društvenike, da vztrajajo pri društvu ter da mu pridobivajo vedno novih udov, sklene predsednik drugi društveni shod.

Telegrami.

Vojska na Koreji.

London, 6. avgusta. „Standard“ priporoča, da Rusija in Anglija skupno pozovete Kitajce in Japance, naj umaknejo čete s Koreje. Vprašanje o bodočem vladanju Koreje naj se pa predloži mejnarodni konferenci.

London, 5. avgusta. Japanci so baje Kitajcem vzeli več ladij. V Shanghaiu so se storile naredbe za vzdrževanje reda. Evropski prostovoljci so dobili instrukcije na slučaj, da se začne požiganje in punt. Japonsko združenje priporoča rojakom, da naj bodo mirni. V Shanghaiu je mej Kitajci in Japanci že bilo nekaj pretepov.

Lima, 6. avgustn. Vstaše, katere so vjele vladne čete, so kar ustrelili. Položaj je kritičen. Tuji trgovci prosijo za pomoč svoja poslaništva.

London, 5. avgusta. Pri odpotovanju iz Tientsina so napali japonskega poslanika, japonskega konzula in spremstvo kitajski vojak in jim vzeli pratež. Podkralj je poslal vojakov, da so zopet naredili red.

Novomesto, 7. avgusta. Sprejem skupščinarjev je bil veličasten, vdeležba ogromna, nagovori lepi in navdušeni, petje cerkveno izbornost. Zborovanje se vrši v narodnem domu, dvorana je natlačena polna, zlasti je zastopano duhovstvo in narodno ženstvo. Govori načelnika, poročila društvenega tajnika so bili vsprejeti z navdušeno pohvalo. V odbor, nadzorništvo in razsodništvo so se per acclamationem volili prejšnji. Navdušenost in soglasje je splošno. Na predlog predsednika se je po okrajnem glavarstvu sporočilo sožalje povodom smrti nadvojvode Viljema in izraz lojalnosti Njega veličanstvu.

Trst, 6. avgusta. Namestnik Rinaldini je odpotoval v letovišče na grad Bruck pri Lienzu na Tirolskem. Nadomestuje ga dvorni svetnik Krekich.

Dunaj, 6. avgusta. V Bukovini jih je 5 zbolelo za koleru in 2 umrla, v Galiciji pa 126 zbolelo in 74 umrlo.

Budimpešta, 6. avgusta. Ministerski predsednik Wekerle je odpotoval v Levov na razstavo.

Črnovce, 6. avgusta. Ker se je kolera precej razširila v vzhodni Galiciji in Bukovini, je zdravstveni poročevalec v ministerstvu notranjih stvari dvorni svetnik dr. Kusy semkaj prišel, da stori odločne naredbe.

Vratislava, 6. avgusta. V Bišovici so bili veliki izgredi pri shodu socijalno-demokratskih poljskih delavcev. Žendariji so streljali in ubili jedno žensko. Ljudje so razrušili jedno hišo. Vojaki so zopet naredili red.

Belgrad, 6. avgusta. Za zboljšanje javne varnosti je vlada sklenila, takoj pomnožiti žandarmerijo za 600 pešcev in 200 jezdecev.

Rim, 6. avgusta. „Riforma“ oporeka, da bi vlada bila pri imenovanju veleposlanika za Carigrad naredila kako formalno napako. Pač pa je Turčija naredila podobno napako, ker je storila proti imenovanju korake, ki niso dopustljivi v diplomatičnem občevarju, poprej pa ni ničesa odgovorila na vprašanje, ko bi jej bil Catalani po volji. Po mejnarodnih običajih se je moralo misliti, da Turčiji ugaja, ker ne ugovarja. Porta ne more ugovarjati, da je stvar taka. V Carigradu so mislili, da bodo Italijo utrudili opustivši formalne običaje, ali Italija je storila svojo pravico in dolžnost, ko se je držala Catalanija, proti kateremu še Turčija ni ugovarjala.

Pariz, 6. avgusta. Pred porotniki se je začela obravnava proti več anarhistom zaradi tajnega združevanja. 25 zatožencev je prišlo, 5 jih je pa pobegnilo, mej drugimi Pavel Reclus. Mej zatoženci je 1 Šved, 6 Italijanov, drugi so pa Francozi. Zatožnica pravi, da so se zatoženci združili, da se s tatvinami, požiganjem in umori bore proti obstoječemu družbenemu redu.

Pariz, 6. avgusta. Francoski učenjak Dutreuil-de-Rhins se je na svojem potovanju po Tibetu nekaj sprl z domačini, ki so ga pretepli, zvezali in vrgli v vodo. Francoski zastopnik v Pekingju je zahteval, da mu izroče truplo in umorjenčeve papirje. Kitajski poslanik v Parizu je izrekel svoje obžalovanje zaradi tega umora, obljubil, da bodo mrliča iskali, krivce najostreje kaznovali. Plačala se bode odškodnina, kolikor je zahteva rodbina.

Maastricht, 6. avgusta. Tukaj je sedem oseb zbolelo za kolero, jedna pa umrla. Vkupe je dosedaj 44 oseb zbolelo in 18 umrlo.

Padua, 6. avgusta. Palača nadvojvode Franca Ferdinanda Avstrijskega Este je minolo noč pogorela. Škode je 300.000 lir.

Rim, 6. avgusta. Pravosodni minister je sestavil komisijo, ki naj preišče, če so sodniki, kateri so vodili pravdo proti rimski banki, storili svojo dolžnost.

Rim, 6. avgusta. V Padui obsodili so poročnika Blanca v 6 mesecev in 20 dnij ječe ter na 500 lir globe ter v plačilo sodnijskih stroškov, ker je nekega vojaka tako mučil, da je umrl.

Lyon, 7. avgusta. Minol je tridnevni čas za pritožbo, pa Casario ni podpisal pritožbe ničnosti.

Plymouth, 7. avgusta. Ladija Lismore Castle je trčila ob megli v neznan nemški parnik, ki se je najbrže potopil.

Umrli so:

6. avgusta. Alojzij Privšek, delavčev sin, 1 $\frac{1}{2}$ meseca, Trnovske ulice 3, katar v črevih.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Motrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	740 8	13 5	sl. vzh.	jasno	
6 3. u. pop.	739 2	25 0	sl. zapad	"	0-00
9. u. zveč.	737 9	18 2	sl. vzh.	"	

Srednja temperatura 18-9, za 0-9° nad normalom.

RIMSKI KATOLIK.

Vsebina III. zvezka.

Meje državne oblasti: Početek države. Sv. Pavel o izvoru in bistvu državne oblasti. Človek družina, cerkev pa njih neprilastljiva prava nasproti državi. Ločimo mej posvetno in duhovno oblastjo! Absolutizem, centralizem, birokratizem. Vstavni absolutizem. Avtoriteta političnih strank in klubov. Ljubimo politično svobodo! — Najnovejša socijalno-politična revolucija pa cerkev in država: »Kulturkampf«. Moderna država v najnovejši socijalno-politični revoluciji. Bodočnost — republikanska? — Ernest Renan. — O nagoti v lepi umetnosti. — Cerkevna oblast v avstrijski ljudski soli. — Apologetični razgovori. Edinost človeškega rodu. — Odgovori na ugovore. — Žensko poglavje: Kdo je lepši — »on« ali »ona«? — Naravni poklic ženske: bodi mati pa vzgajaj deco! — Rusko ljudstvo v babilonski sužnosti: Kam je petrograjska vlada rusko ljudstvo privela, kar se tiče šeste zapovedi. Kako dela in boljša jetnike. Kako očetovsko ruska vlada skrbi za gmotno stanje svojih podanikov. Lažnjiva, krivična vlada dela ljudstvo lažnjivo in nepošteno. Ruska breznačelnost. Ruski fatalizem. Sklep. — Časopis. — »Rimski Katolik« — pro domo sua. — Raznoterosti: Razkolne zanjke »Slovanskega sveta« Vspehi moderne države brez Boga. Ali so resolucije kateregakoli katoliškega shoda — dogme. Nekaj o ateizmu in

anarhizmu. Dijaski plesi. Nemški jezuit in Slovani. Darovi za mlade pisatelje. — Priloga.

E. Schmarda

priporoča p. n. potujočemu občinstvu svojo oblastveno dovoljeno

potniško pisarno

s pravico za preskrbovanje navadnih, povratnih, naročniških in obhodnih vozniških listov, za prirejanje zabavnih, romarskih in družnih posebnih vlakov, dalje za podajanje pojasnil potnikom za tu- in inozemstvo po železnici in po morju.

Pisarna je v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6.

Najsigurnejše in najboljše

nalaganje glavnice

je v

4% zastavnih pismih gališkega zemljiško-kreditnega društva.

Isti osiguravajo

več nego 4odstotno obrestovanje

ter so

pupilarno varna, davka in fatiranja prosta, sposobna za kavcije,

osebno za vlaganje častniških ženitvenih kavcij; razven teh prednostij je vrednost vsacih 100 gld. zastavnih pisem osigurana z gld. 253-33 hipotekarne vrednosti.

Ta zastavna pisma dobiti so po dnevnem kurzu pri

J. C. Mayerju, menjalnica in bančni zavod v Ljubljani. 295 19

Kovertes firmo
priporoča
Katoliška Tiskarna
po nizkeje ceni.

414 1

Podpisani javljam vsem znancem in prijateljem žalostno vest, da so moja predraga mati

Ana Malenšek roj. Plut,
posestnica v Malinah,

po daljni mučni bolezni, večkrat prevideni s sv. zakramenti za umirajoče, danes zjutraj v 77. letu svoje starosti v Gospodu zaspali.

Pogreb boče v sredo, dné 8. t. m., zjutraj na Brezovi Rebri pri Semiču.

Zadušne sv. maše brale se bodo v Semiču, pri podružni cerkvi na Brezovi Rebri in pri sv. Petru v Ljubljani.

Blago pokojno priporočam vsem znancem in sorodnikom, osobito še svojim duhovnim tovarišem v pobožao molitev in spomin.

V Ljubljani pri sv. Petru, dné 6. avgusta 1894.

M. Malenšek,
župnik.

Dunajska borza.

Dné 7. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	98	gld.	55	kr.
Skupni državni dolg v srebru	98	"	55	"
Avstrijska zlata renta 4%	122	"	35	"
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97	"	75	"
Ogerska zlata renta 4%	121	"	70	"
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	96	"	—	"
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1010	"	—	"
Kreditne delnice, 160 gld.	364	"	50	"
London vista	124	"	70	"
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	61	"	05	"
20 mark	12	"	21	"
20 frankov (napoleonador)	9	"	91	"
Italijanski bankovci	44	"	60	"
C. kr. cekini	5	"	89	"

Dné 6. avgusta.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	149	gld.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	154	"	50	"
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197	"	75	"
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96	"	40	"
Tisine srečke 4%, 100 gld.	143	"	—	"
Dunavske vravnave srečke 5%	127	"	25	"
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107	"	40	"
Posojilo goriškega mesta	—	"	—	"
4% kranjsko deželno posojilo	67	"	40	"
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	"	70	"
Prijoritete obveznice državne železnice	223	"	—	"
" južne železnice 3%	155	"	—	"
" južne železnice 5%	128	"	50	"
" dolenskih železnice 4%	98	"	50	"

Kreditne srečke, 100 gld.	197	gld.	—	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140	"	—	"
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18	"	—	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	"	50	"
Salmove srečke, 40 gld.	68	"	—	"
St. Genois srečke, 40 gld.	70	"	50	"
Waldsteinove srečke, 20 gld.	49	"	—	"
Ljubljanske srečke	24	"	50	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	164	"	75	"
Akcije Ferdinandovesev železn., 1000 gld. st. v.	3207	"	50	"
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	482	"	—	"
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	109	"	25	"
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	73	"	—	"
Montanska družba avstr. plan.	82	"	60	"
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	175	"	—	"
Papirnih rubljev 100	133	"	25	"

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.